

Finansdepartementet

Finansdepartementets modellapparat for kort- og mellomlangsigtede analyser

Fagsjef Yngvar Dyvi

Innledning for Modell- og metodeutvalget, 12. desember 2015

FIN trenger økonomiske modeller til ulike formål

- Fremskrivinger
  - Beskrive tilstand
- Analyser
  - Beskrive hvordan tilstand påvirkes «utenfra»
- Politikutforming
  - Hvordan påvirker politikken tilstanden?

Finanspolitikk: Mange hensyn og sammensatt politikkinstrument

Hvorfor ha en gjennomgang av modellapparatet?

Behov for å gjøre opp «modellstatus» med jevne mellomrom:

- Teknologisk utvikling - bedre tilgang på data, datakraft, løsningsalgoritmer gir nye muligheter
- Faglig utvikling – gjensidig gunstig påvirkning mellom «rivaliserende» tradisjoner
- Andre brukermiljøer utvikler og tar i bruk nye modeller

Innhold i arbeidsgruppens rapport

- Analysebehov og modeller
  - Finansdepartementets analysebehov
  - Krav til modellbasert analyse
  - Modelltyper
    - Makroøkonometriske modeller
    - DSGE
    - Empiriske tidsseriemodeller

- MODAG

- Forslag til modellstrategi for Finansdepartementet

Krav til innhold og praktiske hensyn

1. Beskrive sentrale økonomiske sammenhenger
  - Finansdepartementets «modell»
2. Omfang
3. Nåsituasjon og prognoser på kort sikt («inneværende år»)
4. Framskrivinger (10 år fram i tid) – modellen skal:
  - Oppsummere
  - Informere
5. Konsekvensberegninger
  - Endringer i finanspolitikken
6. Belyse usikkerhet
7. Gode arbeidsprosesser
8. Aktiv modellverden

Arbeidsgruppen har vurdert tre modellklasser

- **Makroøkonometriske modeller (MM)**
  - Hovedmodell i finansdepartementer
- **DSGE**
  - Hovedmodell i mange sentralbanker
- **Empiriske tidsseriemodeller (ETM)**
  - Støttemodeller – nåsituasjon og kort sikt
  - Mer strukturelle varianter

Erfaringer med MODAG

Pluss

- Veletablert og tilpasset arbeidet med nasjonalbudsjettene
  - God oppsummerende funksjon
  - God på korttidseffekter av endringer i finanspolitikk

Minus

- Framskrivinger i for liten grad informert av modellen
  - Ikke ulikt danske og svenske erfaringer?
- Stor og komplisert modell - sentralisert modellbruk
- For lite oppmerksomhet i FIN på nye modell- og metoderetninger

Strategi – 3 parallelle spor

- A. Opparbeide kunnskap om andre typer strukturelle modeller, og da særlig DSGE-modeller
- B. Tilpasse MODAG – og bruken av modellen – til arbeidet med framskrivinger og konsekvensanalyser i FIN
- C. Empiriske tidsseriemodeller for vurderinger av nåsituasjon og korttidsprognoser

A. Opparbeide kunnskap om andre typer strukturelle modeller

DSGE-modeller

- Praktiske erfaringer for å
  - følge faglig utvikling i anvendte analysemiljøer
  - ta informerte beslutninger om hvordan DSGE-modeller kan brukes i FIN
- DSGE-modeller tilpasset norske forhold
  - Konsekvensberegninger – supplere tilsvarende beregninger på MODAG

Empiriske modeller?

B. Tilpasse MODAG til fremskrivninger og konsekvensanalyser i FIN

- Mer aktiv bruk av informasjon fra MODAG
  - Mer desentralisert bruk av modellen for
    - vurderinger på delområdene
    - bredere forståelse av muligheter og begrensninger i MODAG
- Videreutvikling av modellen bør ta utgangspunkt i brukerbehov
  - Arbeid med å forenkle og tilpasse modellen bør fortsette
  - Vektlegge systemegenskaper

C. Utvikle empiriske tidsseriemodeller for vurderinger av nåsituasjon/korttidsprognoser

Innhold

- Fastlands-BNP
  - System for sammenveining av punktanslag fra enkeltmodeller
- Delområder
  - Et utvalg enkeltmodeller innenfor hvert område

Moderat teknisk ambisjonsnivå

- Kompetanseheving innen økonometri
- Vi bør i stor grad være selvhjulpne på bruk og vedlikehold
- Strømlinjeforme på tvers av delområder

Parallele spor – «verktøykassen» utvides

- Muligheter:
  - MODAG tilpasses FINs behov og internt brukermiljø styrkes
  - DSGE-modell(er) brukes/utvikles for å vinne innsikt og praktiske erfaringer
  - Empiriske tidsseriemodeller utvides for å styrke vurderingene av nåsituasjonen og prognosene på helt kort sikt
- utfordringer:
  - Tilstrekkelige ressurser?
  - Tilstrekkelig gjennomføringsevne langs tre spor?
  - Finne riktig ambisjonsnivå – sette opp realistiske mellomstasjoner

Noen hovedspørsmål

- Er de sporene som trekkes opp fornuftige?
- Hvordan bør vi gå fram for å etablere DSGE-modeller?
  - Hva er et rimelig ambisjonsnivå?
- Hvor langt bør vi gå i tilpasse og aggregere MODAG?
- Hvor nyttige er empiriske tidsseriemodeller og hvordan kan vi best legge opp et slikt utviklingsarbeid?
- I hvilken grad kan SSB (og andre miljøer) hjelpe oss videre?

Finansdepartementet

